

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 4T/62/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921010377
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Zachar
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6921010377.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota samosudcom JUDr. Petrom Zacharom v trestnej veci obžalovaného U. Z., nar. XX.XX.XXXX U. C., stíhaného pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16. septembra 2021, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný: U. Z. Q. N. X. T. V. I.,

nar. XX.XX.XXXX U. C., trvale bytom S. XX, okres Rimavská Sobota, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, bez pracovného pomeru,

s a u z n á v a z a v i n n é h o , ž e

v bližšie nezistený deň v druhej polovici mesiaca apríl 2021 v čase okolo 12.30 hodine v kuchyni rodinného domu č. 83 v obci Figa, okres Rimavská Sobota, pod vplyvom alkoholu, pristúpil ku svojej matke poškodenej C. Z., nar. XX.XX.XXXX U. N., trvale bytom S. Č. XX, okres Rimavská Sobota a povedal jej: „Daj mi päť euro lebo ťa zaškrťím“ a pri tom ju držal rukou za krk a škrtil ju, vzápätí ho poškodená od seba odstrčila, na čo obvinený odišiel preč, čím poškodenej nespôsobil žiadnu majetkovú škodu ani zranenia, ktoré by si vyžiadali liečenie, pričom uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že trestným rozkazom samosudcu Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 28.06.2018 sp. zn. 2T 18/2018, ktorý je právoplatný dňom 28.06.2018 bol obvinený uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona,

t e d a

iného násilím nútil, aby niečo konal a čin spáchal na chránenej osobe - na blízkej osobe a na osobe vyššieho veku,

t ý m s p á c h a l

zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona.

Z a t o s a

o d s u d z u j e

podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 39 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona s prihladnutím na ustanovenia § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona samosudca obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote podal dňa 10.08.2021 pod č. konania 2 Pv 152/21/6609-15, obžalobu na obvineného U. Z., nar. XX.XX.XXXX U. C., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe ako je to uvedenej v tejto obžalobe a vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný U. Z. na hlavnom pojednávaní dňa 16.09.2021 po zákonom poučení podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku vyhlásil, že sa cíti byť vinným zo skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Súd následne obžalovanému po jeho vyhlásení o tom, že sa cíti byť vinným, položil otázky podľa § 333 ods. 3 Tr. poriadku, a to podľa:

písm. c/ - či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,

písm. d/ - či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa mohol radiť o spôsobe obhajoby,

písm. f/ - či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako prečinu,

písm. g/ - či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu,

písm. h/ - či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako určitý zločin.

Obžalovaný na položené otázky odpovedal „áno“.

Následne samosudca podľa § 257 ods. 6 Tr. poriadku zistil stanovisko prokurátorky k vyhláseniu obžalovaného, pričom prokurátorka súhlasila s prijatím vyhlásenia obžalovaného.

Na uvedenom základe súd podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku uznesením prijal vyhlásenie obžalovaného, že sa cíti byť vinným zo skutku, kladeného mu v podanej obžalobe za vinu.

Zároveň súd podľa § 257 ods. 8 Tr. poriadku rozhodol, že vzhľadom na prijaté vyhlásenie obžalovaného vykoná dokazovanie v obmedzenom rozsahu, a to len vo výroku o treste.

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie podľa § 269 Tr. poriadku prečítaním hodnotenia na obžalovaného z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica zo dňa 30.06.2021, prečítaním správy o povesti obžalovaného z obce Figa, výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR a odpisu Registra trestov Generálnej prokuratúry SR.

Na základe prijatého vyhlásenia obžalovaného o tom, že sa cíti byť vinným zo skutku, ktorý mu je v obžalobe kladený za vinu, ako aj z dokazovania, ktoré bolo v predmetnej trestnej veci vykonané na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní, mal súd za preukázané, že obžalovaný U. Z. v bližšie nezistený deň v druhej polovici mesiaca apríl 2021 v čase okolo 12.30 hodine v kuchyni rodinného domu č. 83 v obci Figa, okres Rimavská Sobota, pod vplyvom alkoholu, pristúpil ku svojej matke poškodenej C. Z., nar. XX.XX.XXXX U. N.Á., trvale bytom S. Č.. XX, okres Rimavská Sobota a povedal jej: „Daj mi päť euro lebo ťa zaškrťím“ a pri tom ju držal rukou za krk a škrtil ju, vzápätí ho poškodenej od seba odstrčila, na čo obvinený odišiel preč, čím poškodenej nespôsobil žiadnu majetkovú škodu ani zranenia, ktoré by si vyžiadali liečenie, pričom uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že trestným rozkazom samosudcu Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 28.06.2018 sp. zn. 2T 18/2018, ktorý

je právoplatný dňom 28.06.2018 bol obvinený uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

Súd následne konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona, pretože iného násilím nútil, aby niečo konal a čin spáchal na chránenej osobe - na blízkej osobe a na osobe vyššieho veku, a to na svojej matke, poškodenej C. Z., nar. XX.XX.XXXX U. N..

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

.Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd pri ukladaní trestov obžalovanému vychádzal z vyššie citovaných zásad ukladania trestov a hodnotil zároveň aj pomer zistených poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Obžalovaný je v mieste bydliska hodnotený kladne, jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku. V mieste trvalého bydliska sa správa slušne, aj napriek konzumácii alkoholu. Doposiaľ sa dopustil jedného priestupku, ktorý bol vybavený blokovým konaním, pokutou. Z odpisu Registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/18/2018 zo dňa 28.06.2018, právoplatným toho istého dňa, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu s probačným dohľadom počas celej skúšobnej doby v trvaní 3 (troch) rokov. Zároveň mu súd uložil ochranné protialkoholické liečenie formou ústavnu ako aj zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Zo správy z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica zo dňa 30.06.2021 bolo zistené, že správanie obžalovaného je na požadovanej úrovni, obžalovaný dodržiava ústavný poriadok, pokyny a príkazy príslušníkov ZVJS plní bez pripomienok. Disciplinárne potrestaný doposiaľ nebol.

V súvislosti s výrokom o treste je nevyhnutné uviesť, že Trestný zákon vo svojich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach deklarujúcich zásady ukladania trestov, poskytuje ochranu spoločnosti pred trestnými činmi v podobe trestov a to tak, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov za súčasného vyjadrenia morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Keďže uvedený cieľ, t. j. zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti zároveň napĺňa aj ochranu spoločnosti, treba mať pri voľbe druhu trestu a jeho výmery túto skutočnosť vždy na zreteli.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

Podľa § 189 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

V súlade s ustanovením 189 ods. 2 Tr. zákona možno obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v trvaní od 4 rokov do 10 rokov.

Po vzhliadnutí všetkých okolností prípadu - najmä osobu obžalovaného, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti, ktorý na hlavnom pojednávaní učinil vyhlásenie o vine zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a spáchanie skutku oľutoval, súd dospel k záveru, že pôsobiť na obžalovaného prísny, hoci

zákoným, nepodmienečným trestnom odňatia slobody v sadzbe uvedenej vyššie, by bolo neprimerane prísne. Preto pri ukladaní trestu obžalovanému by súd mohol pristúpiť k aplikácii záveru vyjadreného v jednej z právnych viet stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj/55/2016, podľa ktorého ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Súd preto s prihliadnutím na zásadu primeranosti prísnosti trestu k trestnému činu obžalovanému uložil trest odňatia slobody podľa kritérií obsiahnutých práve v § 39 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko uloženie trestu odňatia slobody aj na samej dolnej hranici (zvýšenej) trestnej sadzby by bolo pre obžalovaného vzhľadom na jeho pomery a možnosti jeho nápravy neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, čo súd vyjadril uložením trestu vo výmere 3 rokov.

Súd u obžalovaného vzhliadol jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval. Súd u obžalovaného vzhliadol aj jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle ustanovenia § 37 písm. m/ Tr. zákona, a teda, že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený.

Obžalovanému preto súd uložil represívny trest a to trest nepodmienečný - pod dolnú hranicu trestnej sadzby - na 3 roky, ktorý bude podľa názoru súdu postačujúci na nápravu obžalovaného a na ochranu spoločnosti, pričom súd vzhľadom na okolnosti prípadu, na závažnosť a spôsob spáchania činu a jeho následky, vzhľadom na osobu obžalovaného a jeho postoj k spáchanému zločinu, ktorý svedčí o istej miere sebareflexie a uvedomení si následkov svojho počínania, nezistil prevahu takých okolností, ktoré by boli dôvodom na uloženie trestu v strede, či v hornej tretine trestnej sadzby.

Súd podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

iného násilím nútil, aby niečo konal a čin spáchal na chránenej osobe - na blízkej osobe a na osobe vyššieho veku,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresnom súde Rimavská Sobota ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Tr. poriadku).

Odvolanie môžu podať:

Prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. poriadku), a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. poriadku).

Obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Tr. poriadku), a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. poriadku).

Príbuzní obžalovaného v priamom rade (jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh) pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. poriadku). Zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. poriadku).

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech, ako aj proti jeho vôli (§ 345/1 Tr. poriadku).

Poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Tr. poriadku).

Zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Tr. poriadku a § 45/1 Tr. poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.